

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ ΙΓ'

ΣΑΒΒΑΤΟΝ 23 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1935

ΑΡΙΘ. 47

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ 77

Αριθ. | Πρωτ. 3172
| Διεκπ. 406 | Αθήνησι 19 Νοεμβρίου 1935

*Πρὸς τὸν Ἱερόν Κλήρον καὶ τὸν εὐσεβῆ Ἑλλη-
νικὸν Λαόν.*

Διὰ τοῦ δημοψηφίσματος τῆς 3ης Νοεμβρίου ἀποκατεστάθη καὶ πάλιν ἡ Βασιλεία ἐν τῷ Ἑλληνικῷ Κράτει, ἐπανῆλθε δὲ ἡ Α. Μεγαλειότης ὁ Βασιλεὺς Γεώργιος ὁ Β', εἰς τὸν Θρόνον αὐτοῦ. Ἡ Ἐκκλησία, καθ' ὃ ἔχει καθῆκον, ἀναπέψασα δοξολογίαν πρὸς τὸν Θεὸν ἐπὶ τῷ γεγονότι τούτῳ, ἐδεήθη αὐτοῦ ὑπὲρ τῆς κραταιώσεως μὲν καὶ ἐνισχύσεως τοῦ εὐσεβεστάτου Ἄνακτος, τῆς ἐπικρατήσεως δὲ τῆς πρὸ πολλοῦ φυγαδευθείσης εἰρήνης ἐν τῷ Ἑλληνικῷ Λαῷ. Ἡ Ἐκκλησία εὐχεται ὑπὲρ τῆς ἀρσεως τῶν πολιτικῶν διαιρέσεων, τῆς γενικῆς συμφιλιώσεως, τῆς κοινῆς συνεργασίας μετὰ τοῦ Βασιλέως τῶν ἀντιπροσώπων τοῦ λαοῦ καὶ τῆς ἀφοσιώσεως τούτου πρὸς αὐτὸν καὶ πρὸς τὴν ἔννομον τάξιν.

Ταῦτα εὐχομένη ἡ Ἐκκλησία ὡς θεῖος καὶ αἰώνιος ὄργανισμός, ὑπερκείμενος τῶν ἀδιαλείπτων ἐγκοσμίων μεταβολῶν, καθῆκον ἔχει νὰ ὑπομνήσῃ εἰς τὸν λαόν, τὸν ἀποτελοῦνται τὸ πλήρωμα αὐτῆς, ὅτι χάριν τοῦ ἰδίου αὐτοῦ συμφέροντος ὀφείλει, κατὰ τὴν διδασκαλίαν τῆς Ἁγίας Γραφῆς, νὰ τιμᾷ τὸν Βασιλέα (Α' Πέτρο. 3, 17) καὶ νὰ πειθαρχῇ πάντοτε εἰς τὰς νομίμους ἐξουσίας «εἴτε βασιλεῖ εἴτε ἡγεμόνιν, ὡς διὰ τοῦ Θεοῦ πεμπόμενοι εἰς ἐκδίκησιν μὲν κακοποιῶν, ἔπαινον δὲ ἀγαθοποιῶν» (Α' Πέτρο. 2, 13, 14. Τίτ. 3, 1). Ἡ ἀποστολὴ τῆς πολιτικῆς ἐξουσίας ἔγκειται ἀκριβῶς εἰς τοῦτο, ὅπως, περιφρουροῦσα αὕτη τὴν ἐξωτερικὴν τάξιν καὶ τὴν ἐσωτερικὴν γαλήνην τοῦ λαοῦ προστατεύῃ τὴν ἐλευθερίαν αὐτοῦ καὶ τιμωρῇ μὲν τοὺς κακοὺς καὶ τοὺς ἐγκληματίας, ἐπιδιώκῃ δὲ διὰ παντός νομίμου μέσου τὴν εὐημερίαν τοῦ λαοῦ καὶ τῆς χώρας. Σήμερον ἀνώτατος ἐκπρόσωπος τῆς πολιτικῆς ἐξουσίας εἶναι ὁ Βασιλεὺς, ὅστις ἦλθεν ὡς συμφιλιωτῆς καὶ εἰρηνοποιὸς καὶ οὐτινος ἢ ἰσχύς δέον ν' ἀπορρῆῃ ἐκ τῆς ἀγάπης καὶ ἀφοσιώσεως τοῦ λαοῦ.

Αἱ ἐσωτερικαὶ διαιρέσεις ἐπιφέρουσι πάντοτε καταστροφὰς καὶ συμφορὰς, διότι, κατὰ τὸν λόγον τοῦ Κυρίου, «πᾶσα βασιλεία μερισθεῖσα καθ' ἑαυτῆς ἐρη-

μοῦται καὶ πᾶσα πόλις ἢ οἰκία μερισθεῖσα καθ' ἑαυτῆς οὐ σταθήσεται» (Ματθ. 12, 25). Τὴν ἀλήθειαν ταύτην βλέπομεν ὀφθαλμοφανῶς πραγματοποιουμένην ὅπου εἰσέρχεται τὸ μέγα καὶ ὀλέθριον κακὸν τῆς διαιρέσεως καὶ τῆς διχονοίας, ἐνῶ ἀντιθέτως ὅπου βασιλεύει ἡ ἐσωτερικὴ εἰρήνη, ἡ ὁμόνοια τῶν πολιτῶν καὶ ἡ πρὸς ἀλλήλους ἀγάπη, ἐκεῖ ἐπακολουθεῖ ἡ εὐημερία, ἡ πρόοδος καὶ πᾶσα ἀνάπτυξις, ἐκεῖ ἀποκρούονται οἱ ἐξωτερικοὶ καὶ οἱ ἐσωτερικοὶ ἐχθροὶ τῆς γαλήνης καὶ τῆς εἰρηνικῆς τοῦ λαοῦ ζωῆς.

Ταῦτα ἔχων ὑπ' ὄψιν ὁ Ἱερός Κλήρος καὶ ἀνωτέρω πάσης κομματικῆς ἀποχρώσεως ἰστάμενος πάντοτε, καθῆκον ἔχει νὰ εἰσηγῆται καὶ διδάσκῃ εἰς τὸν λαόν. Ἀνταξίως τῆς ἐν τῷ κόσμῳ θείας του ἀποστολῆς ὡς ἐκπροσωπῶν τὴν Ἐκκλησίαν, ὁ Κλήρος ὀφείλει ἔργῳ τε καὶ λόγῳ νὰ ἦναι ὁ διδάσκαλος τῆς εἰρήνης καὶ τῆς ὁμονοίας τῶν πολιτῶν, τῆς πρὸς ἀλλήλους ἀγάπης καὶ τῆς ἐνώσεως, νὰ προλαμβάνῃ τὰς διενέξεις, κατὰ τὸ δυνατόν, καὶ νὰ συντελῇ εἰς τὴν ὁμαλότητα τοῦ πολιτικοῦ βίου διὰ τοῦ σεβασμοῦ τοῦ λαοῦ πρὸς τὸν ἀνώτατον Ἀρχοντα καὶ τὰς ὑπ' αὐτοῦ καθισταμένας νομίμους Ἀρχὰς καὶ ἐξουσίας. Δεόμενος ἐν τοῖς Ναοῖς ὑπὲρ τῆς εἰρήνης τοῦ σύμπαντος κόσμου καὶ τῆς τῶν πάντων ἐνώσεως, ὑπὲρ τοῦ εὐσεβεστάτου Βασιλέως ἡμῶν καὶ τοῦ λαοῦ, ὁ Κλήρος καθῆκον ἀπαραίτητον ἔχει νὰ ἐργάζεται διηνεκῶς ὑπὲρ τῆς εἰρήνης καὶ τῆς ἐνώσεως, νὰ ἐκπροσωπῇ δὲ καὶ ἐν τούτῳ τὸ πνεῦμα τῆς Ἐκκλησίας, ἥτις θεωρεῖ τέκνα αὐτῆς πάντας ἀνεξαιρέτως τοὺς πολίτας, παρεμβαίνουσα μετὰ αὐτῶν ὡς φιλόστοργος Μητηρ καὶ χειραγωγὸς πρὸς τὸ ἀγαθόν.

Ταῦτα συνιστώσα ἡ Ἱερά Σύνοδος ἀπεκδέχεται τὴν πρὸς αὐτὰ πλήρη συμμόρφωσιν τοῦ Ἱεροῦ Κλήρου. Ὁ δὲ Θεὸς τῆς εἰρήνης καὶ τῆς ἀγάπης ἔστω μετὰ πάντων ἡμῶν. (Β'. Κορινθ. 13, 11).

† Ο ΑΘΗΝΩΝ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ, ΠΡΟΕΔΡΟΣ

† Ο ΤΡΙΚΚΗΣ ΚΑΙ ΣΤΑΓΩΝ ΠΟΥΛΥΚΑΡΠΟΣ

† Ο ΓΥΘΕΙΟΥ ΚΑΙ ΟΙΤΥΛΟΥ ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ

† Ο ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΕΩΣ ΙΩΑΚΕΙΜ

† Ο ΕΛΑΣΣΩΝΟΣ ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΣ

† Ο ΠΑΡΑΜΥΘΙΑΣ ΦΙΛΙΑΤΩΝ ΚΑΙ ΓΗΡΟΜΕΡΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΣ

† Ο ΠΟΥΛΑΝΗΣ ΚΑΙ ΚΙΛΚΙΣΙΟΥ ΚΥΡΙΑΛΛΟΣ

† Ο ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ ΔΑΜΑΣΚΗΝΟΣ

† Ο ΛΑΡΙΣΗΣ ΔΩΡΟΘΕΟΣ

† Ο ΧΑΛΚΙΔΟΣ ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ

† Ο ΦΛΩΡΙΝΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ

† Ο ΣΙΑΦΡΟΚΑΣΤΡΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ

Ο Ἀρχιεραματῆς

Ἀρχιμ. ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΑΛΙΒΙΖΑΤΟΣ

Ο ΘΕΟΣ ΤΗΣ ΠΑΛ. ΔΙΑΘΗΚΗΣ*

Γ'.

Ἐάν υπάρχουν δυσκολίαί ὡς πρὸς τὸν χαρακτήρα τοῦ Θεοῦ τῆς Παλ. Διαθήκης, τὰς ὁποίας ὁμως ἀπεδείξαμεν φαινομενικάς, ἡ περὶ τοῦ Θεοῦ ἀντίληψις τῶν ἔβραίων ἐν τῇ ὀλότητί της καὶ ἀσχέτως πρὸς τὰς ἐν λόγῳ δυσκολίας ὑπῆρξε μία τῶν εὐγενεστέρων ἐξ ὧσων ποτὲ συνέλαβεν ὁ ἀνθρώπινος νοῦς.

Πρώτιστα πάντων οἱ ἔβραιοὶ σταθερῶς ἐπίστευον εἰς τὴν *μονοθεΐαν*, ἣτοι εἰς τὴν ὑπαρξιν ἐνὸς μόνοι Θεοῦ, αὐτὸ δὲ καὶ ἀπετέλει τὴν οὐσίαν τῆς θρησκείας τῶν. Ἡ μονοθεΐα διαδηλοῦται ἐν αὐτῇ τῇ πρώτῃ σελίδι τῆς Γενέσεως, ἀποτελεῖ τὴν βᾶσιν τοῦ Λεκαλόγου, ἐκφαίνεται εἰς ὅλα τὰ ἱστορικὰ βιβλία τῆς Παλ. Διαθήκης, τονίζεται εἰς τοὺς Ψαλμοὺς καὶ τοὺς προφήτας, οἱ ὅποιοι οὐδέποτε ἀπεμακρύνθησαν ἀπὸ αὐτῆν. Ἀπὸ τῆς ἐπόψεως ταύτης οἱ ἔβραιοὶ ἀπετέλουν ἐξαίρεσιν μεταξὺ τῶν περὶ αὐτοὺς ἐθνῶν. Καὶ εἶνε μὲν ἀληθές, ὅτι ἔθνη τινὰ ἐπίστευον εἰς ἓνα θεὸν κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον ἀνώτερον, πάντοτε ὁμως συνδύαζον μὲ αὐτὸν ἀριθμὸν τινα κατωτέρων θεοτήτων, αἱ ὁποιαὶ ἐν τῇ πραγματικότητι μετέβαλλον τὴν θρησκείαν τῶν εἰς πολυθεΐαν. Τοιοῦτό τι ὁμως δὲν συνέβαινε μὲ τοὺς ἔβραίους· ὁ Ἰεχωβάς τῶν οὔτε ἀντιζήλους εἶχεν οὔτε βοηθούς. Δὲν ὑπῆρχον κατώτεροι θεοί, πολὺ δὲ ὀλιγώτερον θεαί. Ὁ θεὸς τῶν ἡτο ὁ μοναδικὸς Θεός, ἡ δὲ στάσις τῶν ἀπέναντι τῶν θεῶν τῶν ἄλλων ἐθνῶν συνίστατο εἰς τὸ ὅτι ἡ δὲν ἐπίστευον ὅτι ὑπάρχουν, ἢ τοὺς ἐθεώρουν ἀξίους ἐσχάτης περιφρονήσεως, ἢ καὶ ἐμυκτήριζον τὴν ἰδέαν τοῦ ὅτι εἶχον ἔστω καὶ τὴν ἐλαχίστην δύναμιν. Δύναται μάλιστα νὰ προστεθῇ ὅτι ὡς πρὸς τὴν περὶ Θεοῦ ἰδέαν ταύτην οἱ ἔβραιοὶ ἔγειναν οἱ διδάσκαλοι τοῦ κόσμου.

Καὶ αὐτὸ ἀκόμη τὸ μέγα πρόβλημα τῆς ἐπαρξείας τοῦ κακοῦ οὐδέποτε ἤγαγε τοὺς ἔβραίους νὰ πιστεύσουν εἰς ἀνεξάρτητον Κακὴν Δύναμιν, κατὰ τὸ παράδειγμα ἄλλων τινῶν ἐθνῶν. Μολονότι τὸ πρόβλημα ἦτο δύσκολον, ἐν τούτοις οἱ ἔβραιοὶ οὐδέποτε ἐκλονίσθησαν ἐν τῇ πίστει τῶν εἰς ἓνα Θεὸν καὶ ὅτι πᾶν ὅ,τι ὑπῆρχεν, ἀγαθὸν ἢ κακόν, ὑπῆρχε τῇ συγκαταθέσει του, ἐν τινι δὲ βαθμῷ ὑπῆρξεν ἰδικόν του ἔργον.

Ἐπὶ πλεόν, εἰς τὸν ἓνα Θεὸν οἱ ἔβραιοὶ προσέδιδον λίαν ὑψηλὰς ἰδιότητας. Τὸν περιέγραφον ὡς *Παντοδύναμον*: ἦτο δὴλ. ὁ Δημιουργός, ὁ Συντηρητής καὶ ὁ Κτήτωρ τῶν πάντων, ὁ Αἴτιος πάσης τῆς φύσεως μετὰ τῶν ἐν αὐτῇ «μεγάλων καὶ ἐνδόξων ὧν οὐκ ἔστιν ἀριθμὸς», ὁ ἐν τῇ χειρὶ τοῦ ὁποίου «ψυχὴ πάντων ζώντων», ἡ «μεγαλωσύνη καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ ἰσχὺς», ὁ «πάντων τῶν ἐν τῷ οὐρανῷ καὶ ἐπὶ τῆς γῆς δεσπόζων». — Τὸν παραδέχοντο ὡς *Παντογνώστην*, ὡς *Πάνσοφον*: «οὐ τῆς σκέψεως οὐκ ἔστιν ἀριθμὸς», θαυμαστὸν τὴν βουλήν, τέλειον τὴν γνῶσιν, ἀναγγέλλοντα πρότερον τὰ ἔσχατα πρὶν γενέσθαι, καὶ ἅμα συνετελέσθη, «τὰ διαβούλια τοῦ πνεύματος τῶν ἀνθρώπων ἐπιστάμενον» καὶ «τοὺς

διαλογισμοὺς ἀπὸ μακρόθεν». — Τὸν ἐδέχοντο ὡς *Πανταχοῦ-Παρόντα*: πληροῦντα τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν καίπερ οὐδαμοῦ περιλαμβανόμενον, ὑπάρχοντα πανταχοῦ καὶ ἀπὸ τοῦ ὁποίου φυγεῖν ἀδύνατον. — Τὸν ἐπίστευον ὡς *Αἰώνιον*: ὑπάρχοντα «ἀπὸ τοῦ αἰῶνος ἕως τοῦ αἰῶνος», «ἔθνη εἰς τὸν αἰῶνα», «οὐ ὁ ἀριθμὸς ἐτῶν ἀπέραντος», «τὸν Πρῶτον καὶ τὸν Ἐσχατον». — Τὸν ὠμολόγουν ὡς *Ἀμετάβλητον*: πάντοτε τὸν αὐτὸν, ἀναλλοίωτον, κυβερνῶντα τὴν φύσιν διὰ σταθερῶν νόμων, δι' ὃν ἀδύνατος ἡ τῶν σκοπῶν μεταβολή. — Τέλος, κατὰ τὴν ἀληθῆ του φύσιν ἐθεώρουν αὐτὸν *Ἄγνωστον*: Θεὸν κεκρυμμένον, ὡς ὑπερβαίνοντα τὴν ἀνθρώπινην κατάληψιν.

Ἄλλ' ἀξιοσημεῖωτος εἶνε καὶ ἡ ἠθικὴ περὶ τοῦ Θεοῦ ἰδέα τῶν ἔβραίων. Ἐπίστευον δὴλα δὴ ὅτι ὁ Θεὸς δὲν εἶναι μόνον ἄπειρος τὴν δύναμιν καὶ τὴν σοφίαν, ἀλλά, τὸ καὶ σπουδαιότερον, ἀπέδιδον εἰς αὐτὸν τὸν ὕψιστον ἠθικὸν χαρακτήρα. Ὁ Θεὸς δὲν ἦτο μόνον ἀγαθὸς οὐ ἄπειροι αἱ εὐεργεσίαι, ἀλλ' ἅμα καὶ δίκαιος. Αὐτὸ τὸ ὄνομά του ἦτο ἄγιον, τὸ δὲ πρὸς τὸ κακὸν μῖσός του ἐξαίρεται δι' ὅλης τῆς Γραφῆς τόσον, ὥστε ἐνίοτε παρουσιάζει δυσκολίας, ὡς εἰς τὴν περίπτωσιν τῶν χαναανιτῶν. Οὕτως ἢ εἰς τὸν Θεὸν ἀποδιδουμένη ἀγαθότης ἦτο συνδυασμὸς ἀγαθοποιίας ἅμα καὶ δικαιοσύνης.

Καὶ ἀπὸ τῆς ἐπόψεως ταύτης ὁ Θεὸς τῶν ἔβραίων ἦτο ἄκρος ἀντίθετος πρὸς τοὺς θεοὺς τῶν λοιπῶν ἐθνῶν. Ἀρκεῖ νὰ συγκρίνωμεν τὸν Ἰεχωβά πρὸς τὸν Μολῶχ καὶ τὸν Βάαλ, ἢ πρὸς τοὺς αἰγυπτίους θεοὺς: τὸν Φθᾶ καὶ τὸν Ρᾶ, ἢ πρὸς τοὺς κλασικοὺς Θεοὺς: τὸν Δία καὶ τὸν Κρόνον, διὰ νὰ καταστή ἀναμφισβήτητος ἡ ὑπεροχὴ τῆς περὶ τῆς θεότητος ἀντιλήψεως τῶν ἔβραίων. Ἰδιαίτερος δύναται νὰ νὰ σημειωθῇ ὅτι καὶ αὐτὸς ὁ ὑπὸ τῶν ἐθνικῶν ὡς ὕψιστος λατρευόμενος Θεὸς εἶχε *θηλείαν σύντροφον*· οὕτως ἔχομεν τὸν Βάαλ καὶ τὴν Ἀστάρτην, τὸν Ὁσιριν καὶ τὴν Ἴσιδα, τὸν Δία καὶ τὴν Ἥραν καὶ πολλὰ ἄλλα ζεύγη. Καὶ εἶνε ἄρα περιττὸν νὰ προστεθῇ πόσον ἐνόησεν μία τοιαύτη ἰδέα ἤγεν εἰς ἀνηθικότητα μεμιγμένην μὲ τὴν θρησκείαν, — ἐλάττωμα, τοῦ ὁποίου οἱ ἔβραιοὶ ἦσαν ὅλως ἀπληλαγμένοι. Ὅντως δέ, ὀλίγα πράγματα εἶνε περισσότερον ἀξιοσημεῖωτα — ἀκόμη καὶ εἰς αὐτὸν τὸν ἀξιοσημεῖωτον λαὸν — τοῦ γεγονότος ὅτι εἰς τὸ ἐσώτατον τοῦ ἱεροῦ τοῦ ναοῦ του, ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου τῇ ἀκριβῶς ὑποκάτω τοῦ ἰλαστηρίου ὅπου θὰ ἐπεριμένονεν νὰ ἴδωμεν ἱεράν τινα εἰκόνα ἢ παράδοξόν τι εἰδῶλον, ὑπῆρχεν ἀπλῶς εἰς κώδιξ *ἠθικῶν νόμων*, αἱ *Δέκα Ἐντολαί!* Ὁ Δεκάλογος ἐκεῖνος ἦτο τὸ κέντρον τῆς θρησκείας τῶν ἔβραίων, ὁ μέγιστος θησαυρός τῶν. Καὶ ἐπίστευον ὅτι ἐγγράφη ὑπ' αὐτοῦ τοῦ Θεοῦ.

Οὐδὲ δύναται νὰ λεχθῇ ὅτι ἡ ὑψηλὴ αὕτη περὶ τῆς θεότητος ἀντίληψις περιορίζετο εἰς μόνην τὴν νεωτέραν περίοδον τῆς ἐβραϊκῆς ἱστορίας. Διότι τὰ περὶ ὧν ἀνωτέρω ὁ λόγος κείμενα ἐξελέγησαν ἐπιτηδες ἐξ ὅλων τῶν ἐν τῇ Παλ. Διαθήκῃ, καὶ αὐτὸς δὲ ὁ Ἀβραάμ, ὁ μᾶλλον μεμακρυσμένος πρόγονος τῶν ἔβραίων, φαίνεται δεχόμενος ὡς αὐτοφά-

* 187 σ. 114—115.

νές ὅτι ὁ Ἰεχωβά, ὁ *Κριτὴς πάσης τῆς γῆς*, θὰ ἔπρεπε νὰ ἦνε δίκαιος (μηδαμῶς σὺ ποιήσεις ὡς τὸ ρῆμα τοῦτο. τοῦ ἀποκτείνει δίκαιον μετὰ ἀσεβοῦς, καὶ ἔσται ὁ δίκαιος ὡς ὁ ἀσεβής· μηδαμῶς· ὁ κρίνων πᾶσαν τὴν γῆν οὐ ποιήσεις κρίσιν·) Γεν. ιη', 25). Οὐδὲν λοιπὸν θαυμαστόν, ὅτι οἱ ἔβραιοι, πιστεύοντες εἰς τόσον τέλειον ὄν, ὁποῖος ὁ Ἰεχωβά, θὰ ἔπρεπε νὰ φρονοῦν ὅτι ἡ πρώτη καὶ μεγάλη ἐντολή των ἦτο ἡ πρὸς τὸν Θεὸν ἀγάπη μᾶλλον ἢ ὁ φόβος, ὅτι ἕκαστος ἦτο ἀτομικῶς ὑπεύθυνος διὰ τὰς πράξεις του καὶ ὅτι πᾶσα ἁμαρτία ἦτο ἁμαρτία κατὰ τοῦ Θεοῦ, τοῦ ἑταστοῦ τῶν καρδιῶν καὶ ἀμερολήπτου Κριτοῦ πάντων τῶν ἀνθρώπων.

Ἐντεῦθεν ἔπεται ὅτι ὁ ἔβραϊκὸς Θεὸς Ἰεχωβά ἦτο ὁ ἀληθινὸς Θεός, ὁ Θεὸς τῆς φυσικῆς θρησκείας, τὸ παντοδύναμον, πάνσοφον καὶ πανάγαθον ὄν. Ἐν τούτοις τὸ παράδοξον εἶνε ὅτι οἱ ἔβραιοι δὲν ἦσαν ἔθνος περισσότερον πολιτισμένον ἢ τὰ περι αὐτοὺς ἄλλα ἔθνη. Τοῦναντίον, καὶ ὡς πρὸς τὰς εἰρηνικὰς καὶ ὡς πρὸς τὰς πολεμικὰς τέχνας ἦσαν πολὺ ὑποδεέστερον τῶν μεγάλων τῆς ἀρχαιότητος ἔθνων, καίτοι ὡς πρὸς τὴν περὶ τοῦ Θεοῦ ἀντίληψιν ἦσαν κατὰ πολὺ ἀνώτεροι· ἢ, ἄλλως, ἦσαν ἄνδρες μὲν ἀπὸ τῆς θρησκευτικῆς ἐπόψεως, παιδία δὲ ἀπὸ πάσης ἄλλης. Τὸ πρᾶγμα διὰ πολλοὺς ἀποτελεῖ μίαν ἰσχυρὰν ἀπόδειξιν ὑπὲρ τῆς θρησκείας των. Διότι, ἐὰν δὲν ἐλάμβανον αὐτὴν ἐξ ἀποκαλύψεως, θὰ ἦτο ἀπίθανον μόνον οἱ ἔβραιοι μετὰ τῶν ἀρχαίων ἔθνων νὰ συλλάβουν μίαν τόσον ἀληθῆ ἀντίληψιν περὶ τῆς θεότητος. Ἐὰν δὲ δὲν ἦσαν ἀπὸ τινος εἰδικῆς ἐπόψεως λαὸς τοῦ Θεοῦ, δὲν θὰ ἦτο πιθανὸν μόνον αὐτοὶ νὰ τὸν λατρεύουν.

Πρὶν ἢ συναγάγωμεν τὸ συμπέρασμα ἐξ ὧσων περὶ τῆς ἔβραϊκῆς θρησκείας ἐλέχθησαν, δεόν νὰ σημειώσωμεν τέσσαρα ἐπιχειρήματα γενικωτέρου χαρακτήρος, πάντα ἐξ ἴσου ἀναντίλεκτα καὶ εὐνοϊκὰ ὑπὲρ τῆς ἔβραϊκῆς θρησκείας.

Καὶ τὸ μὲν πρῶτον εἶνε ὅτι πάντες οἱ ἔβραιοι ἦσαν ἀπόγονοι *ἐνὸς ἀνθρώπου*, τοῦ Ἀβραάμ· τοῦτο δισχυρίζοντο οἱ ἴδιοι καὶ δὲν ὑπάρχει λόγος νὰ ἀμφιβάλλωμεν. Καὶ ὅμως παρατηρητέον τὸ ἐξῆς παράδοξον: Σήμερον ὑπάρχουν ἐν τῷ κόσμῳ ἐν δισεκατομμύριον καὶ ἑξακόσια χιλιάδες ἀνθρώποι· ἐὰν δ' ὑποθέσωμεν ὅτι ἐπὶ Ἀβραάμ ὑπῆρχον ἐν ἑκατομμύριον ψυχῆι, ἕκαστον ἐκ τῶν ἀτόμων ἐκείνων θὰ εἶχε σήμερον κατὰ μέσον ὄρον 1600 ἀπογόνους ἄρρενας (δὲν ὑπολογίζονται, φυσικά, οἱ ἀπόγονοι τῆς θυματρικῆς γραμμῆς). Ἄλλ' ὁ ἀριθμὸς τῶν ἔβραίων ἀνέρχεται σήμερον ὄχι εἰς 1600, ἀλλ' εἰς 14.000.000. Ὁ ἐξαιρετικὸς οὗτος ἀριθμὸς τῶν ἀπογόνων θὰ ἦτο ἐν πάσῃ περιπτώσει παράδοξος· καὶ ὅμως εἶνε διττῶς παράδοξος ἐκ τοῦ ὅτι π ρ ο ε ρ ρ ε θ η: ἦτο μέρος τῆς μεγάλης πρὸς τὸν Ἀβραάμ διὰ τὴν μεγάλην του πίστιν προορήσεως καθ' ἣν ὁ Θεὸς θὰ ἐπλήθυνε τὸ σπέρμα του «ὡς τοὺς ἀστέρας τοῦ οὐρανοῦ καὶ ὡς τὴν ἄμμον τὴν παρὰ τὸ χεῖλος τῆς θαλάσσης».

Τὸ δὲ δεύτερον ἐπιχείρημα εἶνε ὅτι οἱ ἔβραιοι εἶνε ὅπως δὴποτε *μοναδικὸν ἔθνος*. Μολονότι εἶνε διεσχορηπισμένοι ἀνὰ τὸν κόσμον, ἐν τούτοις ἐπὶ αἰῶνας

εἶνε συμπαγῶς ἠνωμένοι διὰ τῆς θρησκείας των, κατὰ δὲ τὴν Γραφήν, ἡ θρησκεία των ἐδόθη εἰς αὐτοὺς δι' αὐτὸν ἀκριβῶς τὸν σκοπὸν, ἦτοι διὰ νὰ καταστῆ ἴδιος λαός, πρὸς πάντα ἄλλον ἀνόμιος. Ἐὰν λοιπὸν αὕτη ἦτο ἡ ἀληθὴς θρησκεία ἡ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ ἀποκαλυφθεῖσα, τὸ γεγονός τοῦτο εἶνε εὐεξήγητον· ἐὰν ὅμως δὲν ἦτο καλλιτέρα τῶν ἄλλων ἀρχαίων καὶ ψευδῶν θρησκειῶν, ἀπομένει τελείως ἀνεξήγητον.

Τὸ τρίτον ἐπιχείρημα ἔγκειται εἰς τὸ ὅτι ἡ παλαιὰ τῶν ἔβραίων ἱστορία, πραγματικὴ ἢ ὑποθετικὴ, ἦσκησεν ἐπὶ τοῦ κόσμου κατὰ τὰ τελευταῖα χίλια ἔτη ἐπιρροὴν μεγαλειτέραν καὶ εὐεργετικωτέραν παρὰ ἡ πάντων τῶν μεγάλων ἔθνων τῆς ἀρχαιότητος ὁμοῦ λαμβανομένων. Ἐκατομμύρια ἀνθρώπων ἐβοηθήθησαν εἰς τὴν κατὰ τῆς ἁμαρτίας ἀντίστασιν ὑπὸ τῶν ψαλμῶν τοῦ Δαβὶδ καὶ τῶν ἱστοριῶν τοῦ Ἡλιοῦ, Δανιὴλ κλ., ἐνῶ αἱ ἱστορίαι τῆς Αἰγύπτου καὶ τῆς Ἀσσυρίας, τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς Ρώμης, οὐδεμίαν ἔσχον ἐπ' αὐτῶν ἐπίδρασιν. Καίτοι δὲ τινὲς τῶν ἀνατολικῶν θρησκειῶν, ὁποῖος ὁ βουδδισμὸς, σημαντικῶς ἐπηρεάσαν τὸν κόσμον, οὐδὲν ὅμως ὑπῆρξεν ὅμοιον πρὸς τὸν ἰουδαϊσμὸν μὲ τὰς ἐπακολουθησάσας ἀναπτύξεις του εἰς τὸν χριστιανισμὸν καὶ τὸν μωαμεθανισμὸν. Ἐφ' ὅσον δὲ τὸ ἀποτέλεσμα τῆς θρησκείας ὑπῆρξεν οὕτω μοναδικόν, εἶνε πιθανόν ὅτι καὶ ἡ αἰτία τῆς ἦτο μοναδική· ἄλλαις λέξεσιν, προῆλθεν ἐκ θείας ἀποκαλύψεως.

Τὸ τέταρτον, τέλος, ἐπιχείρημα ὑπὲρ τῆς ἔβραϊκῆς θρησκείας συνίσταται εἰς τὸ ὅτι αὐτοὶ οὐτοὶ οἱ ἔβραιοι πάντοτε προσεφίτευν ὅτι θὰ ἔλθῃ ποτὲ καιρὸς, καθ' ὃν ὁ Θεὸς των, ὁ Ἰεχωβά, θὰ ἀναγνωρισθῆ παγκοσμίως («πάντα τὰ ἔθνη ὅσα ἐποίησας ἤξουσιν καὶ προσκυνήσουσιν ἐνώπιόν σου, Κύριε, καὶ δοξάσουσι τὸ ὄνομά σου» Ψ. λζ', 9· «ἐνεπλήσθη σύμπασα τοῦ γινῶναι τὸν Κύριον, ὡς ὕδαρ πολὺ κατακαλυῖται θαλάσσης» Ἠσ. ια', 9.—κλ.). Ὅσονδῆποτε δὲ κἂν ἤθελε φανῆ τῆς παράδοξον, αὐτὸ πρᾶγμα καὶ ἔγινεν: ὁ Θεὸς αὐτῆς τῆς μικρᾶς καὶ ἀσημάντου φυλῆς, ὁ Θεὸς τοῦ Ἰσραὴλ, λατρεύεται σήμερον ὑπὸ ἑκατοντάδων ἑκατομμυρίων ἀνθρώπων πάσης φυλῆς, γλώσσης καὶ χώρας ἀνὰ σύμπαντα τὸν παπολιτισμένον κόσμον. Αὐτὰ εἶνε γεγονότα πρὸς ζητοῦν ἐξήγησιν, μόνον δὲ ἡ ἀλήθεια τῆς ἔβραϊκῆς θρησκείας φαίνεται ὅτι εἶνε ἱκανὴ νὰ τὴν δώσῃ.

Ἐν συμπεράσματι ἄς ἀνακεφαλαιώσωμεν τὰ λεχθέντα. Εἶδομεν, ὅτι ὑπάρχουν σοβαροὶ λόγοι νὰ δεχθῶμεν ὅτι ἡ ἀφήγησις τῆς δημιουργίας ἀπεκαλύφθη θεόθεν· ὅτι ἡ προέλευσις τῆς ἔβραϊκῆς θρησκείας ἐπεσφραγίσθη διὰ θαυμάτων· καὶ ὅτι ἡ ἱστορία τῆς ἐπιστώθη καὶ διὰ θαυμάτων· καὶ διὰ προφητειῶν. Δέον δὲ νὰ σημειωθῆ ὅτι ἕκαστον τῶν ἐπιχειρημάτων τούτων εἶνε ἀνεξάρτητον τῶν ἄλλων. Ἡ ἀπόδειξις λοιπὸν τῆς ἀληθείας τῆς ἔβραϊκῆς θρησκείας ἀποβαίνει σύνθετος καὶ πολλαπλῆ καὶ πολὺ περισσότερον ἢ ἐπαρκῆς ὥστε νὰ ἀντισταθμῆσῃ τὸ ἀπίθανον τῆς θρησκείας τὸ ὁποῖον ὑποβάλλει ἡ φαινομενικὴ *μεροληπιτικότης* τῆς, ἡ ὁποία καὶ ἀποτελεῖ

1. Σημ. Δ. «Ε.» ὁ πληρέστερον ἀποκαλυφθεὶς ὑπὸ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

τὸ σοβαρότερον ἀντίθετον ἐπιχείρημα. Ἐκτὸς δὲ τούτου, πολλὰ ὀλίγα γνωρίζομεν περὶ τοῦ διατὶ ἐδημιουργήθη ὁ ἄνθρωπος, ἢ ποῖον μέλλον ἐπεφύλαξεν εἰς αὐτὸν ὁ Θεός, ὥστε νὰ μὴ ἦνε εἴκολον νὰ εἴπωμεν ἂν ἡ θρησκεία εἶνε, μεθ' ὅλα ταῦτα, πράγματι τόσον ἀπίθανος. Ἐξ ἄλλου, ἡ ἀπόδειξις ὑπὲρ αὐτῆς εἶνε πλήρης, ἄμεσος καὶ ἀλάνθαστος.

Ἐντεῦθεν συμπεραίνομεν ὅτι ἡ ἐβραϊκὴ θρησκεία εἶνε πιθανῶς¹ ἀληθής. (W. T.).

1. Σημ. Δ. «Ε.» οὐχὶ πιθανῶς ἀλλὰ πραγματικῶς ἀληθής.

Η ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΚΑΘΟΛΙΚΗ ΚΑΙ ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΤΗΣ ΑΝΑΤΟΛΗΣ

2. Ὁ χωρισμὸς τοῦ ἀνατολικοῦ ἀπὸ τοῦ
δυτικοῦ τύπου.

Ἡ ἐποχὴ τοῦ Μ. Κωνσταντίνου εἶναι ἀποφασιστικὴ διὰ τὸν χωρισμὸν τῶν δύο τύπων. Ἐν τῇ Ἀνατολῇ ἐφαρμόζεται ὁ Καισαροπαπισμὸς (Reichs Kirche), ἔχων τὴν θεμελιώδη ἀρχήν, ὅτι ἡ ἐκκλησιαστικὴ ἱεραρχία ἀντιστοιχεῖ πρὸς τὴν κρατικὴν. Κράτος καὶ Ἐκκλησία ἔχουν τὰ αὐτὰ ὅρια, τὴν αὐτὴν μορφήν, τὸν αὐτὸν λαόν. Ἐπίσης καὶ ἐν τῇ Δύσει δοκιμάζεται νὰ ἐπιβληθῇ βιαίως ὁ Καισαροπαπισμὸς, ἐνταῦθα ὁμοῦ ἐπικρατεῖ ἡ ἀρχὴ τῆς ἀπολύτως ἐλευθέρως καὶ αὐτονόμου Ἐκκλησίας. Διότι ἤδη ἀπὸ τοῦ 4ου αἰ. ἡ Ρώμη κατὰ τῆς ἰδέας τοῦ Καισαροπαπισμοῦ ἀντέταξε τὴν ἰδέαν τῆς Συνοδικῆς Ἐκκλησίας (Synodal Kirche), οὔσης κατὰ τὸ δυνατόν ὑπὸ τὴν παπικὴν ὁδηγίαν. Ἐν Ἀνατολῇ, ὅπου κυριαρχεῖ ἡ ἀρχὴ περὶ συμφωνίας τῆς Ἐκκλησίας πρὸς τὸ Κράτος, αἱ κρατικαὶ μεταβολαὶ ἐπιφέρουσιν ἐπίσης ἐκκλησιαστικὰς μεταβολάς. Ἀπὸ τῆς ἐμφανίσεώς της ὁμοῦ ἡ ἰδέα αὐτῆ τοῦ Καισαροπαπισμοῦ συνοδεύεται ὑπὸ τῆς ἐκ μέρους τῶν μοναχῶν ἀνιδρώσεως.

Εἰς τὸ ζήτημα ὁμοῦ τοῦ χωρισμοῦ τοῦ ἀνατολικοῦ ἀπὸ τοῦ δυτικοῦ τύπου δὲν πρόπει νὰ λησμονῆται ἡ διάφορος ἱστορία ἀμφοτέρων τῶν ἡμίσεων τοῦ Ρωμ. Κράτους. Τῷ 476 καταρθεῖ ἡ διὰ τοῦ Μ. Κωνσταντίνου ἰδρυθεῖσα δυτικὴ αὐτοκρατορία. Εἰσβολαὶ Γερμανῶν συνταράσσουν τὴν αὐτοκρατορίαν. Ἄλλ' ἡ Ρωμαιοκαθολικὴ Ἐκκλησία ἀναλαμβάνει μετὰ τῶν νεαρῶν τούτων φύλων ἀποστολὴν μεγάλην δραστηριότητα ἀπαιτούσαν. Ἡ ἐπικράτησις τῶν δύο τούτων δυνάμεων, ρωμαϊκῆς Ἐκκλησίας καὶ Γερμανῶν, ὁδηγεῖ πρὸς τὴν ἐμφάνισιν τοῦ δυτικοῦ πολιτισμοῦ.

Ἡ Ἀνατολὴ ἔσχε μακροτέραν ἡσυχίαν, οὕτως ὥστε εἶχε τὸν καιρὸν διὰ τὴν ἐξέτασιν πνευματικῶν ζητημάτων. Κατόπιν ὁμοῦ ἡ καταιγὶς γίνεται ὅλον ἐν φοβερώτερα. Ἀπὸ τοῦ 7ου αἰ. καὶ ἐξῆς βαθμηδὸν Κράτος καὶ Ἐκκλησία κατατεμαχίζονται διὰ τοῦ Ἰσλάμ. Μόνον αἱ ἐλληνικαὶ χώραι παραμένουν: Θράκη, κυρίως Ἑλλάς καὶ μέρος τῆς Μ. Ἀσίας μετὰ τοῦ Βυζαντίου. Συναχθῆναι ἐν τῇ ἱστορίᾳ ὁ ἡττημένος ἐπιδραῖ πνευματικῶς ἐπὶ τὸν νικητὴν καὶ τοιουτοτρόπως ὀλίγον κατ' ὀλίγον ὁ ἡττηθεὶς καθιστᾷ τὸν νικητὴν τρόπον τινὰ υἱὸν του. Διὰ τὸ Ἰσλάμ τοῦτο δὲν ἦτο δυνατόν. Ὁ πον ἐκυματίζεν ἡ σημαία τοῦ Προφήτου,

ἐκεῖ παρέμενε. Βόρειος Ἀφρική καὶ Ἰσπανία, Ν. Ἰταλία καὶ Σικελία, Παλαιστίνη, Ἀραβία καὶ Συρία περιπίπτουν εἰς τὰς χεῖρας τῶν Ἀράβων. Περὶ τὴν Ἀντιόχειαν μόνον, τὴν Ἀλεξάνδρειαν καὶ τὰ Ἱεροσόλυμα ὑπάρχουσι μερικοὶ χριστιανοί. Ἀκριβῶς δὲ ἡ κατάστασις αὕτη, ἀποκλείουσα πᾶσαν ἱεραποστολικὴν δρασίαν καὶ περιορίζουσα πᾶσαν ἐνέργειαν μόνον εἰς ἄμυναν καὶ διατήρησιν, ἀναγκάζει τὸν Χριστιανισμὸν τῆς Ἀνατολῆς ἐξ ἐκκλησιαστικῶν καὶ ἐθνικῶν λόγων νὰ ἔχεται στερρότερον τῆς κληρονομίας τῶν Πατέρων καὶ τῶν μορφῶν της. Ἐξ αὐτοῦ ὁμοῦ ἀντιλαμβάνεται τις ἐπίσης διατὶ Δύσει καὶ Ἀνατολῇ διαρκῶς καὶ περισσότερον ἀναπτύσσονται διαφόρως ἀπ' ἀλλήλων. Ἡ ἱστορία εἶναι ἡ μοῖρα ἐκάστου.

Ἄλλ' ἐπίσης ἐκ λόγων πνευματικῆς ἀνομοιότητος, οἱ ὅποιοι πολὺ ἐνωρὶς λόγω ἱστορικῶν καὶ ἐθνολογικῶν διαφορῶν διεμορφώθησαν, χωρίζονται ὁ ἀνατολικὸς ἀπὸ τοῦ δυτικοῦ τύπου. Τὸ σχίσμα τῶν δύο τούτων τύπων τοῦ Χριστιανισμοῦ δὲν εἶναι ἀπλῶς ἀποτέλεσμα τῆς φιλοδοξίας τῶν Παπῶν ἢ τῶν Πατριαρχῶν, ἀλλὰ κατὰ πρῶτον λόγον προῖον αὐτῆς τῆς ἱστορίας. Ὁ Χριστιανισμὸς πολὺ ἐνωρὶς ἤδη ἀπέκτησεν ἄλλην ἐμφάνισιν ἐν τῇ Ἀνατολῇ καὶ ἄλλην ἐν τῇ Δύσει. Ἄς συγκρίνη τις τοῦ Κυπριανοῦ τὸ «Testimonium» καὶ τοῦ Ὁριγένους τὸ «Περὶ ἀρχῶν»! Ἐκεῖ, παρὰ τῷ Κυπριανῷ, πενιχρὰ ἐπιστήμη τῆς Ββλουν ἐδῶ, παρ' Ὁριγένῃ, φιλοσοφικὴ ἀνάλυσις τοῦ Χριστιανισμοῦ μεγάλης δυνάμεως. Ἐν τῇ Δύσει *πρακτικὴ* ἐργασία πρὸς σωτηρίαν τῆς ψυχῆς, καὶ τὸ θεμελιώδες θέμα τῆς δυτικῆς θεολογίας: μέχρι τοῦ Λουθήρου παραμένει ἡ *salus animarum*. Ἐν τῇ Ἀνατολῇ *φιλοσοφικὴ ἐρευνα* τὸ Τριαδικὸν ἐλκύει τὸ ἀνθρώπινον πνεῦμα, ἡ ἐκφρασις τοῦ ἀκιταλήπτου καὶ ἡ ἀποκάλυψις τῆς ζωῆς ἐν τῷ Θεῷ. Τὸ θεμελιώδες θέμα ἀποτελεῖ ἡ σχέσις τοῦ ἀπεύρου πρὸς τὸ πεπερασμένον καὶ μετὰ ταῦτα τὸ χριστολογικὸν πρόβλημα. Ἐν τῇ Ἀνατολῇ ἡ ἐνανθρώπησις ἐξετάζεται ἐν σχέσει πρὸς τὸν ὑπερβατικὸν Θεόν, ὁ ὅποιος ἐν τούτοις διαμορφοῖ τὴν Ἱστορίαν καὶ τὴν Ζωὴν. Ἡ ἐνανθρώπησις ἐπομένως ἐνταῦθα ἐξετάζεται ἐν σχέσει πρὸς τὴν ἰδέαν περὶ Τριαδικοῦ Θεοῦ. Ἐν τῇ Δύσει ἡ ἐνανθρώπησις γίνεται δεκτὴ ὡς ἱστορικὸν γεγονός καὶ νοεῖται ἐν συναρτήσει πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν, συνεχιζομένη, τρόπον τινά, ἐν τῇ καθολικῇ Ἐκκλησίᾳ.

Αἱ διαφοραὶ αὗται ὤξυνθησαν διὰ τῆς πολιτικῆς. Ἐπειτα: Αἱ πρὸς ἕνωσιν ἀπέπειραι.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ ΣΤΗΛΗ

Καθολικότης καὶ ἐκλατινισμὸς.

Ἐξεδόθησαν ἐπ' ἐσχάτων ἐπὶ δύο ἰησουϊτῶν δύο βιβλία, τὸ πνεῦμα τῶν ὁποίων εἶνε ἀποδοκιμαστικὸν τῆς μεθόδου τοῦ ἐκλατινισμοῦ, ἥτις ἀποτελεῖ ἔκπαιλα τὴν καθ' ὅλον πρὸς τε τοὺς πιστοὺς καὶ τοὺς προσηλύτους της χρησιμοποιοιουμένην ὑπὸ τῆς Παπικῆς Ἐκκλησίας μέθοδον. Ἡ ἰασις τῶν βιβλίων τούτων, δημόσιευθέντων τῇ ἐγκρίσει τῆς ἀνωτέρας ἐκκλησιαστικῆς τῶν συγγραφέων των ἀρχῆς καὶ ἄρα φερόντων τὸ γνωστὸν «*imprimatur*»,

εἶνε «πρὸς ἓνα καλλίτερον οἰκουμενισμόν», «πρὸς ἓνα καθολικισμόν μὴ λατινικόν». Καίτοι δὲν εἶνε ἀπολύτως νέα ἢ ἀντίληψις αὕτη, οὐχ ἦντιον ἐμφανίζεται ὡς ἀρχὴ μιᾶς «κινήσεως» θειοῦσης ἀπεριφράστως ὅν σπουδαῖον πρόβλημα ἐνώπιον τῆς καθολικῆς ρωμαϊκῆς συνειδήσεως, διὰ τῆς θαρραλέας καὶ εἰλικρινοῦς καταδίκης τῆς πολιτικῆς τοῦ ἐκλατινισμοῦ («latinisation») καὶ τῶν «ἀτομικῶν προσηλυτισμῶν». Ὁ ἕτερος τῶν ἐν λόγῳ συγγραφέων, ὁ πατὴρ Bourgeois, ἐν τῷ ἔργῳ του «L' appel des races au Catholicisme» μέμφεται τὸν σημερινὸν ρωμαϊκὸν καθολικισμόν διὰ τὴν ἐμφάνισίν του ὡς «τοπικῆς ἐκκλησίας». Καὶ αὐτόν, ἀποτελεῖ διαστροφὴν τῆς ἐννοίας τῆς ἐνότητος τῆς Ἐκκλησίας τὸ ὅτι ἀπὸ τοῦ Σύνδενῦ τῆς Αἰθιοπίας μέχρι τοῦ Πεκίνου τῆς Κίνας τελοῦνται αἱ ἱεραουργίαι ὡς καὶ ἐν Ρώμῃ, ἦτοι, ἐν τῇ αὐτῇ γλώσσῃ καὶ διὰ τοῦ αὐτοῦ ἐξωτερικοῦ μηχανισμοῦ τοῦτο δὲν ἀποτελεῖ τὴν οἰκουμενικότητα, ἀλλὰ τρόπον διαδόσεως τῆς ἀποκλειστικότητος (particularisme)· «ἡ οἰκουμενικὴ Ἐκκλησία δὲν ἀναγνωρίζεται ἐκ τῆς ὁμοιομορφίας τῶν ἐξωτερικῶν αὐτῆς ἐκδηλώσεων εἰς πάντα τὰ μέρη τοῦ κόσμου, ἀλλ' ἐκ τῆς ὑποδοχῆς τὴν ὁποῖαν γνωρίζει νὰ κάμνη εἰς τοὺς διαφόρους πολιτισμοὺς, ἐκ τῆς ἐξ ἴσου εἰς πάντας προσφερομένης εἰλικρινοῦς φιλοξενίας· ἢ οὕτω νοουμένη οἰκουμενικότης ἀντιαποκρίνεται εἰς τὴν βαθυτάτην ἀνάγκην, ἣν καλοῦμεν Ἐκκλησίαν τῶν φυλῶν: αἱ φυλαὶ αὐταὶ προσκαλοῦνται· αἱ φυλετικαὶ διαφοραὶ, αἵτινες ἀποτελοῦν τὸν πραγματικὸν λόγον τοῦ χωρισμοῦ, ἀποβαίνουν ἐκκλησίαι εἰς τὴν οἰκουμενικότητα τῆς Ἐκκλησίας. «Πρέπει νὰ γίνωμεν οἰκουμενισταί, ἦτοι ἀληθεῖς καθολικοί, διότι τὸ καθολικὸν ἰδεῶδες ἀξιοῖ τὴν θυσίαν τοῦ παγκοσμίου καὶ ὑποχρεωτικῶν ἐκλατινισμοῦ». Καὶ ἐπιλέγει ὁ συγγραφεύς, ἔχων πάντως ἐπ' ὄψιν ἐν τῷ βιβλίῳ του τὴν τε ὀρθόδοξον ἑλληνοσλαβικὴν Ἀνατολήν καὶ τὸν Προτεσταντισμόν: «Ἐὰν αἱ θέσεις ἐνὸς Λοιθῆρον καὶ ἐνὸς Φωτίου τόσον θαναμαστῶς ἐπέζησαν, τοῦτο ὀφείλεται εἰς τὸ ὅτι διὰ τῆς ἐκπαιδεύσεως τῶν νέων γενεῶν ἐρρίθωσαν εἰς τὸ ἔδαφος».

Ἀλλὰ ἀνάγκη νὰ παρακολουθήσωμεν καὶ τὸν ἄλλον συγγραφέα εἰς τὸ ἀξιοπρόσεκτον τοῦτο θέμα.

Οὗ ἐστι χρεία.

Ὅφειλομεν νὰ ὁμολογήσωμεν ὅτι εἶνε ἀξία ἰδιαζούσης ὄντως προσοχῆς ἢ πρὸς τὰς ἐκπαιδευτικὰς τοῦ κράτους ἀρχὰς ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῶν Θρησκευμάτων καὶ τῆς Παιδείας πρὸ τινος ἀπολυθεῖσα ἐγκύκλιος. Ὁ κ. Ὑπουργὸς ἐθεώρησεν ἀναγκαῖον νὰ δηλώσῃ πρὸς πάντας τοὺς ἐκπαιδευτικοὺς λειτουργοὺς ὅτι ἡ παιδεία δέον ὀριστικῶς νὰ ἀποκτήσῃ ἐθνικὸν περιεχόμενον, ἄλλαις λέξεσι νὰ ζωογονηθοῦν τὰ ἐθνικὰ ἰδανικὰ τῶν ὡραίων μας ἑλληνικῶν παραδόσεων, εἰς ἃς πρωτίστως περιλαμβάνονται αἱ ὀρθόδοξοι θρησκευτικαί, δι' ὧν κατασφαλίζεται ὁ σεβασμὸς πρὸς τὰς ἐθνικὰς ἀξίας καὶ ἡ πνευματικὴ, ἠθικὴ καὶ κοινωνικὴ πειθαρχία, τὰ τόσον γνώριμα ταῦτα σεβάσματα τῶν παρελθουσῶν ἑλληνικῶν γενεῶν. Ἡ τοιαύτη σύστασις πρὸς τὸν

κόσμον, εἰς ὃν ὑπὸ τῆς πολιτείας εἶνε ἐμπειστευμένη ἢ μόρφωσις τῶν τέκνων τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ, ἢ διάπλασις τοῦ χαρακτῆρος αὐτῶν καὶ ἡ ἀνάδειξις χρηστῶν πολιτῶν, εἶνε ἐπικαιροτάτη ἐν ἐποχῇ παντοίων κλονισμῶν καὶ ἀσυναρτησιῶν, ἀνάγκη δὲ οὗτος νὰ ἐννοήσῃ ὅτι ὑπὲρ τὸ τυπικὸν τῆς παιδείας ἔργον κεῖται τὸ ὅτι πρὸ παντός ἐστὶ χρεία σήμερον διαπλαστικῶν τῶν ψυχῶν, διότι αὐτὸ κυρίως εἶνε τὸ κατ' ἐξοχὴν δημιουργικόν.

*

Ὁ Goering ὁμιλῶν πρὸ τινος ἐν Βερολίῳ φέρεται δριμύτως ψέξας τοὺς θιασώτας τῆς λεγομένης «νέας γερμανικῆς πίστεως»: «οἱ τοιοῦτοι—εἶπε—δημιουργοῦν ψευδῆ παραστάσιν περὶ τοῦ ἐθνικοσιαλισμοῦ. Τὸ ἡμέτερον κράτος οὐδὲν ἔχει κατὰ τῆς Ἐκκλησίας. Πῶς εἶνε δυνατόν νὰ ἐλπίσωμεν νὰ ἀναγεννήσωμεν τὴν Γερμανίαν ἄνευ βαθείας πίστεως εἰς τὸν παντοδύναμον Θεόν, τὸν εὐλογοῦντα τὸ μέγα τοῦτο ἔργον;» Ἀναφερόμενος δ' εἶτα εἰς τὰς πρὸ τινος γενομένας εἰδωλολατρικὰς ἐορτὰς τοῦ «γερμανικοῦ γάμου» εἶπεν, ὅτι «τοιαῦτα ὑπερβολαὶ μόνον νὰ βλάψουν δύνανται τὴν κίνησιν ἡμῶν, καθιστῶσαι αὐτὴν γελοίαν».

*

Μία σχολὴ σοβιετικοῦ ρυθμοῦ, ἰδρυθεῖσα παρὰ τὴν Μαδρίτην ὑπὸ ἐπαναστατικοῦ-κομμουνιστικοῦ συμβουλίου καὶ οἰκτρῶς ναυαγήσασα, μεταρρυθμίσθη ἀπὸ τινος διὰ νὰ σωθῇ. Κατὰ τὴν κομμουνιστικὴν τῆς περιόδου, οἱ μαθηταὶ ἦσαν οἱ κυβερνῶντες τὴν σχολὴν κατὰ βούλησιν, τελείως ἀγνοηθέντος τοῦ διευθυντοῦ. Ἡ συνεκπαίδευσίς τῶν φύλων εἶχεν «προαχθῆ» εἰς τὸ ἀπροχώρητον. Εἰς τῶν καθηγητῶν παρέδιδε μαθήματα εἰς τὰς μικτὰς τάξεις περὶ «ἐλευθέρου ἔρωτος». Οὐδεμίαν πειθαρχίαν ὑπῆρχεν οὔτε κατὰ τὰ μαθήματα, οὔτε κατὰ τὰ διαλείμματα, κατὰ τὰ ὅποια οἱ μαθηταὶ ἀνεπίβλεπτοι ἐκυκλοφόρουν εἰς τὸ δάσος τῆς σχολῆς. Εἰς εὐδέναν ἐπετρέπετο ἡ τιμωρία μαθητῶν, οὐδ' αὐτὴ ἢ ἐπίπληξις. Ἐκαστος μαθητῆς ἐστοίχιζεν ἐτησίως λίρας ἀγγλ. 112. Οἱ μαθηταὶ διαρκῶς ἀπερρίπτοντο κατὰ τὰς ἐξετάσεις. Ἡ πνευματικὴ, ἠθικὴ καὶ οἰκονομικὴ χρεωκοπία τῆς σχολῆς ἤγαγεν εἰς τὴν ριζικὴν αὐτῆς μεταρρυθμίσιν κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς ὑγιᾶς παιδαγωγικῆς, τὸ νέον δὲ συμβούλιον τῆς σχολῆς ἠναγκάσθη νὰ δαπανήσῃ 25.000 πεσέτας πρὸς ἐπανόρθωσιν τῶν ζημιῶν, τῶν ὑπὸ τῶν ἐξαγριωθέντων παιδίων προξενηθεισῶν εἰς τὰ δένδρα, τὰς πρασιάς καὶ τὰ μαρμάρινα τοῦ κήπου ἀγάλαμα.

*

Ἀπὸ τῆς πρώτης ἱσταμένου ἢ ἰεῶς ἀνυδρος καὶ διὰ τοῦτο μόνον ὄμβριον ἐκ δεξαμενῶν ὕδωρ χρησιμοποιοῦσα ἀγία πόλις Ἱερουσαλήμ ἀπέκτησεν ὑδραγωγεῖον διοχετεύον ὕδωρ ἄφθονον. Ἐν τῇ αὐτῇ πόλει ἐγκατεστάθη ἤδη καὶ μέγας ραδιοφωνικὸς σταθμὸς ἐντάσεως 20 χιλιοβάτ, μέχρι τῆς κεντρικῆς Εὐρώπης ἀκούμενος εἰς γλώσσας ἀγγλικὴν, ἀραβικὴν καὶ ἐβραϊκὴν. Ὁ σταθμὸς θὰ παραμένῃ σθεδρὸς ἀπέναντι πάντων, θὰ περιορισθῇ δὲ εἰς σκοποὺς κυρίως μορφωτικοὺς καὶ θὰ μεταδίδῃ κατὰ τὰς ἐορτὰς τὴν θεῖαν ἱεραουργίαν τοῦ ἱεροῦ ναοῦ τῆς Ἀναστάσεως. Ἐξ ἄλλου, ἐν τῇ αὐτῇ πόλει θὰ ὀργανωθῇ μουσεῖον δαπάναις τοῦ ἰδρύματος Ροκφέλλερ διὰ τὰς ἀρ-

χαιότητας τῆς βιβλικῆς ἐποχῆς, ἐγκαθίστανται δὲ καὶ αὐτόματα τηλέφωνα.

Ἐν Ρώμῃ συνεκροτήθη ἐπ' ἐσχάτων συνέδριον τῶν Ρωμαϊκῶν Σπουδῶν, ἐν τῷ ὁποίῳ μεταξὺ τῶν ἄλλων θεμάτων ἀνεκοινώθησαν καὶ τὰ ἀκόλουθα: ἡ Ρώμη καὶ ἡ Ἀνατολή ἐν τῇ ἀρχαίᾳ τέχνῃ ὑπὸ τοῦ κ. Giglioli, ἡ ῥωμαϊκὴ καὶ ἡ ἀνατολικὴ τέχνη κατὰ τὸν μεσαίωνα καὶ τὴν περίοδον τῆς Ἀναγεννήσεως ὑπὸ τοῦ κ. Munoz, ἡ Ρώμη ἐν σχέσει πρὸς τὰς ἀνατολικὰς Ἐκκλησίας ὑπὸ τοῦ διευθυντοῦ τοῦ σεμναρίου τοῦ Λατερανοῦ σεβ. Paschini, καὶ αἱ μεταξὺ τῆς Ρώμης καὶ τῆς βυζαντινῆς αὐτοκρατορίας φιλολογικαὶ σχέσεις ὑπὸ τοῦ κ. Giovanoni.

Πρὸ τινος ἐξεδόθη ὁ δ' τόμος τῶν Roy J. Deferrari καὶ Martin τοῦ ὑπὸ τὸν γενικὸν τίτλον «Address to young men on reading greek literature», περιλαμβάνον ἀγγλικὴν μετάφρασιν τῶν ἐπιστολῶν τοῦ Μ. Βασιλείου καὶ τῆς ὁμιλίας του «πρὸς τοὺς νέους ὅπως ἂν ἐξ ἑλληνικῶν ὠφελοῦντο λόγων». Εἶνε γνωστὴ ἡ μεγάλη ἱστορικὴ, θεολογικὴ, κοινωνικὴ καὶ φιλολογικὴ ἀξία τῶν πρώτων καὶ ἡ παιδαγωγικὴ τῆς δευτέρας, ἣτις ὑπῆρξε τὸ πρῶτον κατὰ τὴν Ἀναγέννησιν μεταφρασθὲν ἑλληνικὸν ἔργον ὑπὸ Leonardi Bruni.—Ὁ S. Frank ἐν τῷ «Eine Herde und ein Hirt» (Lemgo) ἐκφράζεται οὕτω περὶ τῆς «Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς οἰκουμένης ἰδέας»: «Ἡ Ἀνατολικὴ Ἐκκλησία εὐρῆται ἐν τῷ μέσῳ μεταξὺ τῶν Καθολικῶν καὶ τῶν Διαμαρτυρομένων. Ἡ Ἐκκλησία εἶνε ὄργανισμός ἀγάπης ἰδρυθεὶς ὑπὸ τοῦ Χριστοῦ ἐπὶ τῆς γῆς. Ἡ Ἀνατολικὴ Ἐκκλησία πρεσβεύει ἑαυτὴν μίαν, διότι ὁ Χριστὸς εἶνε ἡ κεφαλὴ τῆς ἀγίας, διότι εἶνε θεανδρική καθολικὴ, διότι ἀπευθύνεται πρὸς τὴν οἰκουμένην ὁλόκληρον καὶ εὐρῆται ὁλόκληρος εἰς ἕκαστον τμήμα τῆς ἀποστολικῆς, διότι ἰδρύεται ἐπὶ τῶν ἀποστόλων. Προσεύχεται δὲ ὑπὲρ τῆς ἐνώσεως».—Ἐν τῇ «Protestantische Rundschau» (Berlin) ἄρθρον περὶ τῆς γαμικῆς νομοθεσίας τῆς Σερβίας ὁμιλεῖ περὶ τῶν ὄρων τῆς ὀρθοδόξου σερβικῆς Ἐκκλησίας πρὸς τέλοςιν μεικτοῦ γάμου: οὗτος δέον νὰ τελεσθῇ ὑπὸ ὀρθοδόξου ἱερέως, ἡ ἐκπαίδευσις τῶν ἐκ τοῦ γάμου τούτου τέκνων πρέπει νὰ εἶνε ὀρθόδοξος καὶ πρέπει νὰ καταβάλλεται προσπάθεια νὰ πεισθῇ τὸ μὴ ὀρθόδοξον μέλος νὰ γείνη ὀρθόδοξον.

Ἡ Venetia Cortas ἐν τῷ ἔργῳ Le théâtre à Byzance προαγει τὴν γνώμην ὅτι εἶνε ἀπαραίτητον νὰ γνωρίζωμεν εἰ ἦτο τὸ θέατρον ἐν Βυζαντίῳ ἂν θέλωμεν νὰ ἐνοήσωμεν τὸν βυζαντινὸν πολιτισμὸν, ἰδιαζούσης δὲ εἶνε ἀξία προσοχῆς, τῶν λειτουργικῶν πρὸ παντός, τὰ κεφάλαια «Τὸ θέατρον ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ» καὶ «Τὸ θέατρον ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ καὶ ἡ σημερινὴ ἀναβίωσις του».—Ἐν τῷ βιβλίῳ του Bolshevismus und Judentum ὁ Fehst ἐξετάζων τὴν σχέσιν τοῦ ἰουδαϊσμοῦ πρὸς τὸν Μπολσεβισμὸν διαπιστοῖ ὅτι ἐπὶ τῆς μεταπολεμικῆς ἐπαναστατικῆς ἐν Ρωσίᾳ κινήσεως ἔλαβον θέσιν οἱ μᾶλλον ἀνεπτυγμένοι τῶν προπολεμικῶν ρωσοεβραίων, συμπεραίνει δὲ ὅτι ἐν Ρωσίᾳ σήμερον δεσπόζει μία συμμορία ἀνθρώπων εβραϊκῆς καταγωγῆς.

Ἐν τῇ ἐφημερίδι «Πολίτικα» τοῦ Βελιγραδίου ὁ σέρβος

ἱστορικὸς κ. Στογιάνεβιτς δι' ἄρθρου του συνιστᾷ τὸν ἐκ τῶν σερβικῶν ναῶν ἀποκλεισμὸν τῆς εἰκόνας τοῦ ἁγ. Δημητρίου ὡς συμβολίζοντος τὴν νίκην τῶν ἑλλήνων κατὰ τῶν οὐραίων ἐν τῇ προστασίᾳ τῆς Θεσσαλονίκης κατὰ τὰς ἐναντίον αὐτῆς ἐπιδρομὰς τῶν τελευταίων, τοιαύτην δὲ ἐπιθεσιν ἀναφέρει τὴν τοῦ τσάρου τῶν βουλγάρων Καλογιάννη τῷ 1207. Ἐκτοτε—προσθέτει—ὁ ἅγιος Δημήτριος εἰκνίσθη λογχίζων τὸν βούλγαρον τσάρον, ἐνεκα δὲ ἀκριβῶς τοῦ ἀντιβουλγαρικοῦ ἢ, μᾶλλον, τοῦ ἀντι-σλαβικοῦ πνεύματος τῆς συμβολιζούσης τὴν νίκην τοῦ ἑλληνισμοῦ εἰκόνας αὐτῆ δέον νὰ ἐξωσθῇ, ἐκ τῶν σερβικῶν ναῶν καὶ οἰκῶν!

Ὁ τέως ἐν Ὁξφόρδῃ Καθηγητὴς τῆς Ἠθικῆς καὶ Μεταφυσικῆς Φιλοσοφίας κ. J. A. Smith ἐν διαλέξει περὶ τῆς Τέχνης καὶ τοῦ ὄραίου ἐν τῇ φιλοσοφίᾳ Θωμᾶ τοῦ Ἀκουίνου ἀνεπτύξεν οὐα οὗτος ὑπῆρξε πιστὸς ἐρμηνευτὴς τοῦ ἱστορικοῦ Ἀριστοτελισμοῦ καὶ τῆς ἀριστοτελικῆς φιλοσοφίας, καίτοι ὁ Ἀριστοτελισμὸς δὲν ἠνθόειτο ἐπὶ τῆς ἐποχῆς του ὡς ἀνωφελής, ἂν μὴ καὶ ἐπικίνδυνος, εἰς τοὺς χριστιανούς. Ἡ διδασκαλία τοῦ Ἀκουίνου περὶ τῆς τέχνης καὶ τοῦ ὄραίου ἀνεπτύχθη, κατὰ τὸν ὁμιλητὴν, ἐπὶ ἀριστοτελικῶν βάσεων. Κατ' αὐτὸν καὶ τὸν Ἀριστοτέλη δὲν ὑπῆρξε σχέσις στενὴ μεταξὺ τοῦ Κάλους καὶ τῆς οὕτω καλουμένης Τέχνης, διὸ καὶ ἐν τοῖς συστήμασι των οὐδὲν ὑπῆρξε τὸ ἀντίστοιχον πρὸς τὴν καθ' ἡμᾶς «Αἰσθητικὴ» δι' αὐτοὺς ἡ Τέχνη ἦτο ὁ ὑψιστος βαθμὸς ἐιδικῆς ἀνθρωπίνης δυνάμεως τοῦ ποιεῖν, διότι ἐν τῷ ποιεῖν παράγωται ἀποτέλεσμα κωχαιρισμὸν ἀπὸ τοῦ ποιοῦντος, μετ' ἰδιοτήτων ἰδίων, ἔργον Τέχνης.

ΧΡΟΝΙΚΑ

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ

Μὴ δυναμένου τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Τριφυλίας καὶ Ὀλυμπίας διὰ λόγους ὑγείας νὰ μετασχη τῶν ἐργασιῶν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, προσεκλήθη ὑπὸ τοῦ Μακ. Προέδρου, συμφώνως τῷ νόμῳ, ὡς τακτικὸν μέλος αὐτῆς διὰ τὴν διανοημένην Συνοδικὴν περίοδον, ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Καρυστίας.

— Ἐπὶ τῇ αὔριον ἀναμενομένη ἀφίξει τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως ἡ Ἱερὰ Σύνοδος ἀπέλυσε τὴν καὶ ἐν τῷ παρόντι φύλλῳ δημοσιευομένην Ἐγκύκλιον, διέταξε δὲ τὴν τελεσθῆναι δοξολογίας ἐν πᾶσι τοῖς ναοῖς.

— Ὡς ἀναγράφουσιν ἡ «Φωνὴ τῆς Θήρας» καὶ ἡ «Ἀναγέννησις» τῆς Τήνου, ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Θήρας ἐπέτυχε τὴν ἰδρύσιν οἰκοτροφείου ἐν τῇ γυναικείᾳ Μονῇ ἁγ. Νικολάου Θήρας, εἰς ὃ θὰ ἐκπαιδεύονται καὶ θὰ μορφώνονται ὀρφανὰ κοράσια.

— Τὴν παρελθούσαν Κυριακὴν ἐν τῷ ἰδρύματι τῶν Ὁρθοδόξων Χριστιανικῶν Ἐνώσεων ἐγένετο συγκέντρωσις τῶν ἐνοριτῶν τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς πρὸς ἔκθεσιν τῶν πεπραγμένων τοῦ ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ Ἀρχιμ. Προκοπίου Καλλιπτόχου Φιλοπτώχου Ταμείου τοῦ ναοῦ. Κατὰ τὴν γενομένην ἔκθεσιν, τὸ Ταμεῖον εἰσέπραξεν ἐν διαστήματι τῶν τριῶν τελευταίων ἐτῶν εἰς χρῆμα δοχ. 255.625,20 καὶ εἰς εἶδη ἀξίας δοχ. 112.143.— ἐν συνόλῳ δοχ. 367.772,20. Τὸ ποσὸν δὲ τοῦτο διετέθη ὑπὲρ τῶν πτωχῶν τῆς ἐνορίας. Ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος μετὰ λόγον τοῦ κ. Δαρλάκου καὶ τὴν ἔκθεσιν τοῦ Ταμείου ἀμύλησεν ἐκφράσας τὴν εὐαρέσκειαν τῆς Ἐκκλησίας πρὸς τὸ Ἐνοριακὸν Φιλοπτώχον Ταμεῖον Ζωοδόχου Πηγῆς καὶ παραστήσας ἐν γενικαῖς γραμμαῖς τὴν καθόλου δρασὶν τῶν Φιλοπτώχων Ταμείων τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς.

— Εἰς ἀντικατάστασιν τοῦ παραιτηθέντος Γραφέως

τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς τελειοφοίτου τῆς Θεολογίας ἱεροδ. Στεφάνου Παλάσκα προσελήφθη ὁ πτυχιούχος τῆς Θεολογίας ἱεροδ. Βασίλειος Ἀτέσης, ὅστις καὶ διαορίσθη καὶ Ἀρχιδιάκονος τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς.

—Ἡ Ἰερὰ Σύνοδος ἐχορήγησε τῷ Σεβ. Μητροπολίτῃ Γόρτυνος καὶ Μεγαλοπόλεως δεκαπενθήμερον ἀδειαν ἀπουσίας εἰς Ἀθήνας διὰ λόγους υγείας, τῷ Σεβ. Μητροπολίτῃ Θηβῶν καὶ Λεβαδείας δεκαήμερον δι' ἐπείγουσαν ὑπηρεσιακὴν ὑπόθεσιν, τῷ Σεβ. Μητροπολίτῃ Κεφαλληνίας ἐπίσης δεκαήμερον ἀδειαν ἀπουσίας δι' ὑποθέσεις τῆς ἐπαρχίας του καὶ τῷ Σεβ. Μητροπολίτῃ Καρυστίας πενθήμερον.

—Ἡ Ἰερὰ Σύνοδος μετὰ πρότασιν τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Δρυϊνουπόλεως ἐπέτρεψε τὴν εἰς ἱερέα χειροτονίαν τοῦ Νικήτα Ἀλεξ. Παπᾶ διὰ τὴν παραμεθόριον κοινότητα Δρυμᾶδαν, ὑπὸ τὸν ὄρον τῆς ὑποβολῆς ἐν πρωτοτύπῳ τοῦ πιστοποιητικοῦ σπουδῶν τοῦ ὑποψηφίου.

—Συνεδρᾷ τῷ ἄρθρῳ 18 τοῦ ἀπὸ 1 Μαρτίου 1932 διατάγματος ἡ Ἱ. Σύνοδος ἐνέκρινε τὰ ὑπὸ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Κεφαλληνίας ὑποβληθέντα αὐτῇ πρακτικὰ τῆς πρὸς ἐκποίησην τῶν 3)† τοῦ ὕδρομύλου τῆς ἱ. μονῆς ἁγ. Γερασίμου τῆς κοινότητος Πάστρα διενεργηθείσας δημοπρασίας.

—Κατὰ τὴν ἐσπερινὴν τῆς προπαραελθούσης Παρασκευῆς (15) συνεδρίαν τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου παρόντων καὶ τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου, τοῦ Προτάνεως καὶ τῶν ἐκτάκτων καθηγητῶν καὶ ὑφηγητῶν αὐτῆς, ὁ Προκοσμήτωρ τῆς Σχολῆς κ. Π. Μπρατσιώτης ἀνεκοίνας τὰ κατὰ τὴν περυσινήν κοσμητείαν αὐτοῦ πεπραγμένα τῆς Σχολῆς. Ὁ τε Μακαριώτατος καὶ ὁ Πρύτανης συνεχάρησαν τὸν τε Προκοσμήτορα καὶ τὴν Σχολὴν διὰ τὴν κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος δοσάν τῆς καὶ νυχήθησαν αὐτῇ πρόοδον διηνεκῆ ἐπ' ἀγαθῷ καὶ τῆς Θεολογικῆς ἐπιστήμης καὶ τῆς Ἐκκλησίας.

—Τῇ προχθῆς Πέμπτῃ ἐπὶ τῇ ἑορτῇ τῶν Εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου πανηγυρίζοντος τοῦ πανεπιστημιακοῦ ναοῦ τῆς Καπνικαρέας ἐτελέσθη πανηγυρικὴ λειτουργία ἱεροσυνητοῦ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Ἡλείας κ. Ἀντωνίου, συμπαραστατομένου ὑπὸ ἱερέων καὶ διακόνων φοιτητῶν τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς. Ὁ ναὸς ἦτο κατάμεστος εὐσεβοῦς ἐκκλησιασματοῦ, πρὸς τὸ ὅποιον ἡ Α. Σ. μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τῆς εὐαγγελικῆς περικοπῆς ἀπέτεινε ἐποικοδομητικωτάτην διδασχὴν περὶ τοῦ τίνας πρὸ παντός ἐστί χρεία διὰ τὸν ἄνθρωπον πρὸς ἐκπλήρωσιν τοῦ ἐπὶ τῆς γῆς ὑψηλοῦ του προορισμοῦ.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ

Τῇ 10 ἰσταμένου ἐν τοῖς ναοῖς τῆς Ἀλεξανδρείας καὶ τοῦ Καίρου διεξήχθησαν αἱ ἐκλογαὶ ἐνοριακῶν ἀντιπροσώπων διὰ τὴν ἐπικειμένην πατριαρχικὴν ἐκλογὴν.

ΑΝΤΙΟΧΕΙΑΣ

Ἀνεγρόφη ὅτι ἡ εἰς Ρουμανίαν μετάβασις ἀποστολῆς τῆς Ἐκκλησίας Ἀντιοχείας ὑπὸ τὸν Σεβ. Μητροπολίτην Βόστρων ὀφείλεται εἰς διεξαγωγὴν διαπραγματεύσεων μετὰ τῆς ρουμανικῆς κυβερνήσεως περὶ τῆς ἐν Βεσσαραβία περιουσίας τῆς ἐν λόγῳ Ἐκκλησίας.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΡΩΣΙΑΣ

—Κατ' εἰδήσεις ἐκ Ρωσίας, ἐκ τῶν ἐν Πετρούπολει (νῦν Λένινγκραδ) 300 ναῶν ἀπέμειναν μόνον 30. Αἱ τρεῖς ἐν τῇ τέως ρωσικῇ πρωτεύουσῃ μεγάλοι μοναῖ, ἐν αἷς καὶ ἡ διάσημος Λαύρα τοῦ ἁγ. Ἀλεξάνδρου Νέβσκη, μετὰ τῶν Μετοχιῶν καὶ τῶν μνημειωδῶν κοιμητηρίων των, ἐκλείσθησαν, οἱ δὲ μοναχοὶ καὶ αἱ μοναχαὶ ἐξωρίσθησαν ἢ ἐφονεύθησαν. Ὁ μεγαλοπρεπέστατος καθεδρικός ναὸς τοῦ ἁγ. Ἰσαὰκ μετετράπη εἰς αἶθουσαν θεαμάτων, ὁ ἐξ Ἰσοῦ θαναμαστός ναὸς τῶν ἁγ. Πέτρου καὶ Παύλου μετεβλήθη εἰς μουσεῖον, ἐκλείσθησαν δ' ἐπ' Ἰησὺς πάντα τὰ ἀνακτορικὰ καὶ ἰδιωτικὰ ναῦδρα.

—Ἐν ταῖς σοβιετικαῖς δημοκρατικαῖς ἰδρυθῆ ἐπ' ἐσχάτων τμήμα «ἱεροποστόλων» τῆς ἀθείας, οὕτινος σκοπὸς εἶνε ὁ ἀγὼν κατὰ «τῶν θρησκευτικῶν δεισιδαιμονιῶν» τοῦ ρωσικοῦ λαοῦ. Διὰ τῶν «ἱεροποστόλων» τούτων οἱ σοβιετικοὶ ἄθροιστ ἐλπίζουν νὰ ἀυξήσουν τὸν ἀριθμὸν τῶν ἀπαδῶν

των κατὰ τὸ ἐπόμενον ἔτος μέχρι τοῦλάχιστον 22 ἑκατομμυρίων. Πρὸς προπαρασκευὴν δὲ τῶν «ἱεροποστόλων» τῆς ἀθείας ἰδρυθῆ εἰδικὸν «Σεμινάριον» ἐν Μόσχῃ, ἐκ τῶν «ἱεροποδοστών» τοῦ ὁποίου μία ὁμάς ὀρίζεται πρὸς δοῦσιν ἐν τῷ ἐξωτερικῷ!

ΡΩΜΑ-Γ'ΚΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ

Ἐπ' ἐσχάτων ἐτελεύτησεν ἐν Sümeg ὁ ἀπὸ τοῦ 1920 τιτουλάριος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀζώμης Wolfgang Radnai ἐν ηλικίᾳ 88 ἐτῶν.

—Τὸ ἐπίσημον ὄργανον τοῦ Βατικανοῦ «Osservatore Romano» ἐπιτίθεται κατὰ μερίδος τοῦ γαλλικοῦ τύπου ἐπὶ τῷ λόγῳ οἱ, ἐνῷ κατέκρινε τὸν Πάπαν ὅταν ὠμίλησε περὶ τοῦ πολέμου, τώρα τὸν ἐπικρίνει διότι τηρεῖ σιγὴν, κατονομάζει δὲ τὴν κομμουνιστικὴν ἐφημερίδα Humanité ὡς σχοῦσαν τὴν αἰσθάδειαν νὰ ἀναγράψῃ ὅτι ἡ Ἁγία Ἐδρα συνῆψε «μυστικὴν συμφωνίαν μετὰ τῆς Ἰταλίας πρὸς οἰκονομικὴν ἐνίσχυσιν τοῦ κατὰ τῆς Ἀβυσσινίας πολέμου, θέσασα τοὺς πόρους τῆς εἰς τὴν διάθεσίν τῆς ἐν περιπτώσει ἀνάγκης πρὸς προμήθειαν πολεμικοῦ ὅπλου». Τὸ παπικὸν ὄργανον, ἐπιτιθέμενον δομῆως κατὰ τῆς «ἀθλίας ψευδολογίας» τῶν τοιούτων φύλλων δηλοῖ ὅτι, παρὰ πάσας τὰς προσπάθειας πρὸς διαστροφὴν τῶν δηλώσεων τοῦ Πάπα, «ἡ ἀλήθεια θὰ διαλάμψῃ ἀποκαλύπτουσα ὅτι ὁ Ἀντιπρόσωπος τοῦ Χριστοῦ εἶνε ὁ μόνος ἀληθὴς συνήγορος καὶ φύλαξ τῆς εἰρήνης καὶ τῆς δικαιοσύνης».

—Ἡ ἀστυγομία τῆς Guadaluja (Μεξικὸν) ἔθεσεν ὑπὸ κράτησιν 36 ἱερεῖς καθολικοὺς ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι ὑπεκίνησαν εἰς ἐπανάστασιν κατὰ τῆς πολιτείας τῆς Jabisco.

—Τὸ περιοδικὸν Summer Session News τοῦ καθολικοῦ Πανεπιστημίου τῆς Οὐάσιγκτων ἐν ἄρθρῳ του περὶ τοῦ ἐν Ἀμερικῇ καθολικοῦ τύπου λέγει ὅτι, ἐνῷ εἶνε ἀναντιῶρητος ἡ εὐρύτερα σήμερον κυκλοφορία τῶν καθολικῶν περιοδικῶν, ἐν τούτοις ὁ ἐν Ἀμερικῇ καθολικὸς τύπος δὲν ἀσχεῖ τὴν πρέπουσαν ἐπίδρασιν ἐπὶ τοῦ καθολικοῦ κοινοῦ. Ἀποδίδει δὲ ὁ ἀρθρογράφος τὸ πρᾶγμα εἰς τὸ ὅτι ὁ καθολικὸς λαϊκὸς προτιμᾷ νὰ ἀναγινώσῃ μὴ θρησκευτικὰς ἐφημερίδας.

ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΟΜΕΝΟΙ

Ὁ παγκόσμιος Εὐαγγελισμὸς Σύνδεσμος, ὅστις ἀριθμεῖ τὸ 89ον ἔτος ἀπὸ τῆς ἰδρύσεως του, ἐπὶ τῇ ἐνάρξει τοῦ νέου ἔτους προσκαλεῖ τοὺς πιστοὺς τῆς Εὐαγγελικῆς Ἐκκλησίας εἰς τήρησιν τῆς Ἐβδομάδος ἡνωμένης προσευχῆς ἀπὸ τῆς 5—12 προσεχοῦς Ἰανουαρίου. Ἡ πρόσκλησις, ὑπογραφομένη ὑπὸ 2 ἀρχιεπισκόπων, 36 ἐπισκόπων, προέδρων συνόδων τῶν ἐκκλησιῶν καὶ προέδρων πασῶν τῶν εὐαγγελικῶν ἱεροποστολικῶν ὀργανώσεων, τῆς διεθνοῦς ἐνάσεως Κυριακῶν σχολείων, τῶν Χριστ. Ἀδελφοτήτων τῶν Νέων καὶ τοῦ Παγκοσμίου Εὐαγγελικοῦ Συνδέσμου, συνοδεύεται καὶ ὑπὸ τοῦ προγράμματος τῆς Ἐβδομάδος παγκοσμίου προσευχῆς περιέχοντος τὰ πρακτέα καθ' ἑκάστην ἡμέραν.

—Ἡ ἐν Γερμανίᾳ οὕτω καλουμένη «Ὁμολογιακῇ» Ἐκκλησίᾳ ἀπὸ τῆς 1 ἰσταμένου ἰδρυσεν ἰδίαις δαπάναις δύο θεολογικὰς σχολὰς καὶ δύο ἱερατικὰ σεμινάρια ἐν Βερολίνῳ καὶ Elbeifeld, ἐφ' ὅσον τὸ κράτος «κατέστησεν ἀδύνατον πᾶσαν ἀξίαν τοῦ δνόματος αὐτῆς θεολογικὴν διδασκαλίαν». Τὸ πρόγραμμα τῶν σχολῶν τούτων περιλαμβάνει πάσας τὰς θεολογικὰς ἐπιστήμας, τὰς ὁποίας θὰ διδάσκωσι καθηγηταὶ καὶ πάστορες «τῆς νέας γενεᾶς». Τὸ πλεῖστον τῶν θεολόγων σπουδαστῶν ἀνήκει εἰς τὴν Ὁμολογ. Ἐκκλησίαν, καίτοι δὲ, ὡς μέλλοντες ἀπόφοιτοι μὴ κρατικῶν σχολῶν, δὲν θὰ δύνανται νὰ ὑπολογίσωσιν εἰς δημοσίους διορισμούς των, μετ' αὐταπαρνήσεως θὰ ἀφιερῶσιν ἑαυτοὺς εἰς τὴν διακονίαν τῆς Ἐκκλησίας των ἀπέχοντες καὶ αὐτοῦ τοῦ γάμου, ὡς ἄλλοι στρατιῶται μιᾶς Ἐκκλησίας στρατευομένης.

—Κατ' ἀπόφασιν τῆς προσφάτου συνόδου τῆς Πρωσίας οἱ ἐβραῖοι δύνανται νὰ βαπτίζωνται τῇ αἰτήσῃ των, ὡς τοῦτο ἐγένετο καὶ πρότερον ἐν τῇ γερμανικῇ πρωτεστάντικῃ Ἐκκλησίᾳ. Ἡ ἀπόφασις αὕτη ἐκρίθη ὡς τοσοῦτο μᾶλλον σημαντικὴ, καθ' ὅσον πολλὰ ἐκκλησιαστικὰ γερμανικὰ συμβούλια εἶχον ἀπαγορεύσει τὸ βάπτισμα διὰ τοὺς

ἔβραϊούς, ὁ δὲ ἐπίσκοπος τῆς ἐπικρατείας ἐδήλωσε δημοσίᾳ ὅτι «εἶνε παραφροσύνη ὁ δυσχυρισμὸς ὅτι βεβαπτισμένοις ἰουδαῖος δύναται νὰ γείνη δεκτὸς εἰς τὴν γερμανικὴν κοινότητα τῆς προτεσταντικῆς Ἐκκλησίας» οἱ βεβαπτισμένοι ἔβραιοι δύνανται νὰ σχηματίσουν ἰδίᾳ ἰουδαϊοχριστιανικὰς κοινότητας».

— Ἐν Φραγκφούρτῃ τῇ ἐπὶ τοῦ Μαιν ἡ ἐνορία τῆς ἁγ. Τριάδος ἐστερήθη τοῦ ναοῦ τῆς ὑπὸ τῶν ἀρχῶν καὶ ἠναγκάσθη νὰ συνέρχηται πρὸς προσευχὴν εἰς ἰδιωτικὸν οἶκον, ἐνῶ ὑπάρχουσι ἐν τῇ πόλει καὶ μεγάλοι καὶ ὠραῖοι ναοί.

ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

† *Σωφρονίου Εὐστρατιάδου* πρῶην Λεοντοπόλεως, ἡ λύσις τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ Κυπριακοῦ ζητήματος (1900—1910). Ἀνατύπωσις ἐκ τῆς «Θεολογίας». Ἀθῆναι, Τύποις «Φοίνικος» 1934.

Τοῦ αὐτοῦ, Μητροπολίται τῆς Θράκης. Ἀνατύπωσις ἐκ τῶν «Θρακικῶν», Ἀθῆναι, Τύποις I. Ἀλευροπούλου.

Τοῦ αὐτοῦ, Ἡμαρτημένον ἔλεγχος. Ἀνατύπωσις ἐκ τῆς «Νέας Σιών». Ἐν Ἱεροσολύμοις, τύποις I. Κ. τοῦ Παπαγ. Τάφου, 1935.

Τοῦ αὐτοῦ, Ἀγιολογικά: Ὁ ἅγιος Δημήτριος ἐν τῇ ἔμνογραφίᾳ. Ἀνατύπωσις ἐκ τῆς Ἐπετηρίδος τῆς Ἐταιρείας Βυθ. Σπουδῶν. Ἀθῆναι, τύποις «Ἐστίας», 1935.

Βασιλείου Μ. Βέλλα Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, Ὁ Ἰσραηλιτικὸς γάμος. Ἀθῆναι, τύποις Κ. Παπαδογιάννη, 1935.

ΚΛΗΤΗΡΙΑ ΕΠΙΚΡΙΜΑΤΑ

[2] Ἐν Ἀθήναις τῇ 16 Νοεμβρίου 1935

Πρὸς τὸν Ἱερομ. Δωρόθεον Αἰγινίτην

Κληρικὸν τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Κίτρους

Καλεῖσαι ἵνα ἐμφανισθῆς αὐτοπροσώπως ἐνώπιον τοῦ Δευτεροβαθμίου Συνοδικοῦ Δικαστηρίου τὴν 16ην Δεκεμβρίου ἐν. ἔτ. ἡμέραν Δευτέραν καὶ ὥραν 9ην π. μ., ἵνα δικασθῆς κατ' ἔφεσιν, κατόπιν τῆς υποβληθείσης ἐφέσεώς σου ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 101 ἐν. ἔ. κατὰ σοῦ ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοβαθμίου Συνοδικοῦ Δικαστηρίου. Προσπετιδηλοῦμέν σοι ὅτι ἂν μὴ ἐμφανισθῆς τῇ ὥς ἄνω ἡμέρᾳ τε καὶ ὥρᾳ θέλεις δικασθῆ ἑρῆμην.

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Δευτεροβαθμίου Συνοδικοῦ Δικαστηρίου

† Ὁ Ἀθηνῶν Χρυσόστομος, Πρόεδρος

Ὁ Ἀρχιεραρχίατὸς
Ἀρχιμ. Σπυρίδων Ἀλιβιζάτος.

[2] Ἐν Ἀθήναις τῇ 16 Νοεμβρίου 1935

Πρὸς τὸν Ἱερομ. Γεράσιμον Φισφῆν

Κληρικὸν τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Σάμου

Καλεῖσαι ἵνα ἐμφανισθῆς αὐτοπροσώπως ἐνώπιον τοῦ Δευτεροβαθμίου Συνοδικοῦ Δικαστηρίου τὴν 16ην Δεκεμβρίου ἐν. ἔτ., ἡμέραν Δευτέραν καὶ ὥραν 9ην π. μ., ἵνα δικασθῆς κατ' ἔφεσιν, κατόπιν τῆς υποβληθείσης ἐφέσεώς σου ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 86 ἐν. ἔτ. κατὰ σοῦ ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοβαθμίου Συνοδικοῦ Δικαστηρίου. Προσπετιδηλοῦμέν σοι ὅτι ἂν μὴ ἐμφανισθῆς τῇ ὥς ἄνω ἡμέρᾳ τε καὶ ὥρᾳ θέλεις δικασθῆ ἑρῆμην.

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Δευτεροβαθμίου Συνοδικοῦ Δικαστηρίου

† Ὁ Ἀθηνῶν Χρυσόστομος, Πρόεδρος

Ὁ Ἀρχιεραρχίατὸς
Ἀρχιμ. Σπυρίδων Ἀλιβιζάτος

[2] Ἐν Ἀθήναις τῇ 16 Νοεμβρίου 1935

Πρὸς τὸν Ἱερέα Στέφανον Κοκάρην

Κληρικὸν τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Κίτρους

Καλεῖσαι ἵνα ἐμφανισθῆς αὐτοπροσώπως ἐνώπιον τοῦ Δευτεροβαθμίου Συνοδικοῦ Δικαστηρίου τὴν 16ην Δεκεμβρίου ἐν. ἔτ., ἡμέραν Δευτέραν καὶ ὥραν 9ην π. μ., ἵνα δικασθῆς κατ' ἔφεσιν, κατόπιν τῆς υποβληθείσης ἐφέσεώς σου ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 86 ἐν. ἔτ. κατὰ σοῦ ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοβαθμίου Συνοδικοῦ Δικαστηρίου. Προσπετιδηλοῦμέν σοι ὅτι ἂν μὴ ἐμφανισθῆς τῇ ὥς ἄνω ἡμέρᾳ τε καὶ ὥρᾳ θέλεις δικασθῆ ἑρῆμην.

σοῦ ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 108 ἐν. ἔτ. κατὰ σοῦ ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοβαθμίου Συνοδικοῦ Δικαστηρίου. Προσπετιδηλοῦμέν σοι ὅτι ἂν μὴ ἐμφανισθῆς τῇ ὥς ἄνω ἡμέρᾳ τε καὶ ὥρᾳ θέλεις δικασθῆ ἑρῆμην.

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Δευτεροβαθμίου Συνοδικοῦ Δικαστηρίου

† Ὁ Ἀθηνῶν Χρυσόστομος, Πρόεδρος

Ὁ Ἀρχιεραρχίατὸς
Ἀρχιμ. Σπυρίδων Ἀλιβιζάτος.

Παρακαλοῦνται θερμῶς οἱ καθυστεροῦντες τὴν πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν συνδρομὴν τῶν ὅπως διαβιβάζωσιν αὐτὴν ὅσον τὸ δυνατόν ταχύτερον. Εἰς τοὺς καθυστεροῦντας αὐτὴν πέραν τῆς 31 Δεκεμβρίου ἐν. ἔτους θὰ διακοπῇ ἡ ἀποστολὴ τοῦ φύλλου.

— Π Α Ρ Α Ρ Τ Η Μ Α —

ΠΡΟΚΗΡΥΞΕΙΣ ΕΚΛΟΓΗΣ ΙΕΡΕΩΝ

Ἱ. Μητρόπολις Ἀργολίδος.

Πρὸς πλήρωσιν τῆς κενῆς θέσεως ἐφημερίου ἐν τῷ ἱερῷ ναῷ Ἁγίας Μαρίνης τοῦ χωρίου Σκαφιδακίου, καλοῦνται οἱ ἐκ τῶν προσοντούχων βουλομένοι, ὅπως μέχρι 20ῆς Δεκεμβρίου 1935 υποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ προβλεπόμενα ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 83 τοῦ κωδικ. 5439 ἐνοριακοῦ νόμου ἀποδεικτικὰ προσόντων. Ἐν Ἀθήναις τῇ 6 Νοεμβρίου 1935.

† Ὁ Ἀργολίδος Ἱερόθεος.

Ἱ. Μητρόπολις Ἡλείας.

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ 5439 νόμου «περὶ ἐνοριακῶν ναῶν καὶ ἐφημερίων καὶ ΤΑΚΕ», καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ ὡς ἄνω νόμου ὀριζόμενα προσόντα νὰ καταλάβωσιν τὴν κενὴν θέσιν τακτικοῦ ἐφημερίου τοῦ ἐν Ρετούνη 1. ναοῦ «Ζωοδόχος Πηγὴ», ὅπως ἐντὸς εἰκοσίων ἡμερῶν ἀπὸ τῆς σήμερον υποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ ὑπὸ τοῦ νόμου ὀριζόμενα πιστοποιητικά, προκειμένου νὰ ἀνακηρυχθῶσιν ὑποψήφιοι ἐφημέριοι τοῦ ὡς ἄνω 1. ναοῦ. Ἐν Πύργῳ τῇ 18ῃ Νοεμβρίου 1935.

† Ὁ Ἡλείας Ἀντώνιος.

— Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ 5439 νόμου «περὶ ἐνοριακῶν ναῶν καὶ ἐφημερίων καὶ Τ.Α.Κ.Ε.», καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ ὡς ἄνω νόμου ὀριζόμενα προσόντα νὰ καταλάβωσιν τὴν κενὴν θέσιν τακτικοῦ ἐφημερίου τοῦ ἐν Βυτινεῖοις Μυρτουνητίων 1. ναοῦ «Ἁγιοὶ Ἀπόστολοι», ὅπως ἐντὸς τεσσαράκοντα ἡμερῶν ἀπὸ σήμερον υποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ ὑπὸ τοῦ εἰρημένου νόμου ὀριζόμενα πιστοποιητικά, προκειμένου νὰ ἀνακηρυχθῶσιν ὑποψήφιοι ἐφημέριοι τοῦ ὡς ἄνω ἱεροῦ ναοῦ. Ἐν Πύργῳ τῇ 29 Ὀκτωβρίου 1935.

† Ὁ Ἡλείας Ἀντώνιος

“ΕΚΚΛΗΣΙΑ,,

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Διευθύνουσα Ἐπιτροπεία:

† Ὁ Ἀθηνῶν ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ
† Ὁ Τρίκκης καὶ Σταγῶν ΠΟΥΓΚΑΡΗΟΣ
† Ὁ Ἀλεξανδρουπόλεως ΙΩΑΚΕΙΜ

Τύποις «Φοίνικος», ὁδὸς Λεωντάτου 4, Ἀθῆναι